



## DATOS IDENTIFICATIVOS

### Ciencia política: Ciencia política

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |        |       |              |
|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|--------------|
| Materia               | Ciencia política:<br>Ciencia política                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |       |              |
| Código                | V03G100V01101                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |              |
| Titulación            | Grao en<br>Economía                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |       |              |
| Descritores           | Creditos ECTS                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
|                       | 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | FB     | 1     | 1c           |
| Lingua de impartición | Castelán                                                                                                                                                                                                                                                                                               |        |       |              |
| Departamento          | Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía                                                                                                                                                                                                                                           |        |       |              |
| Coordinador/a         | Rojo Salgado, Argimiro<br>Martinez Arribas, Fernando                                                                                                                                                                                                                                                   |        |       |              |
| Profesorado           | Martinez Arribas, Fernando<br>Rojo Salgado, Argimiro                                                                                                                                                                                                                                                   |        |       |              |
| Correo-e              | fernando.martinez@uvigo.es<br>rojo@uvigo.es                                                                                                                                                                                                                                                            |        |       |              |
| Web                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |        |       |              |
| Descrición xeral      | Comprender o proceso político en xeral e o Estado en particular, estudando as características esenciais da organización institucional e territorial do Estado democrático e os principais actores que operan no mesmo, tendo presente o sistema político español e o proceso de gobernanza multinivel. |        |       |              |

## Competencias

|        |                                                                                                                      |
|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Código |                                                                                                                      |
| C3     | Coñecer o marco institucional da economía                                                                            |
| C4     | Capacidade para situar a economía na súa evolución histórica                                                         |
| C5     | Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos               |
| C6     | Adquirir coñecementos de Análise económica                                                                           |
| C8     | Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido |
| D5     | Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas                              |
| D7     | Fomentar a actitude crítica e autocrítica                                                                            |

## Resultados de aprendizaxe

| Resultados previstos na materia                                                                                                                                                                                         | Resultados de Formación e Aprendizaxe |          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|----------|
| -Comprender o fenómeno e proceso político en xeral e, dentro del, ao Estado, na súa orixe e devir histórico, na súa estrutura e función actuais, na súa dinámica e tamén na súa crise e tendencias de evolución futura. | C3<br>C4<br>C5<br>C8                  | D5<br>D7 |
| -Identificar os ámbitos e contidos de *interrelación existentes entre a realidade político-institucional *multinivel (local, autonómica, estatal e *supraestatal) e a realidade económica.                              | C3<br>C6                              |          |
| -Comprender a relación directa que existe entre as decisións que afectan os comportamentos económicos e os centros de imputación política de tales decisións                                                            | C8                                    |          |

## Contidos

|              |                                                                                                                              |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tema         |                                                                                                                              |
| INTRODUCCIÓN | 1. Que é a política. A política como ciencia. Os grandes temas da ciencia política. A interacción entre política e economía. |

|                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| PARTE I. A ORIXE DA ORGANIZACIÓN POLÍTICA E Os MODELOS HISTÓRICOS DE ESTADO | 2. Orixe e evolución das formas políticas: o Estado e a súa construción histórica.<br>3. O Estado como modelo de organización política: concepto e elementos constitutivos.<br>4. O Estado social, democrático e de dereito.                                                              |
| PARTE II: A ORGANIZACIÓN INSTITUCIONAL E TERRITORIAL DO ESTADO DEMOCRÁTICO  | 5. A Constitución.<br>6. Os Dereitos fundamentais.<br>7. O principio de división de poderes e a distribución funcional do poder: as institucións do Estado.<br>8. As relacións entre institucións e as formas de Goberno.<br>9. A distribución territorial do poder: as formas de Estado. |
| PARTE III: ACTORES E DINÁMICA POLÍTICA DEMOCRÁTICA.                         | 10. A Democracia.<br>11. Representación política e eleccións. As fórmulas electorais.<br>12. Os partidos políticos. O novo escenario español. Os grupos de interese.                                                                                                                      |
| PARTE IV. O SISTEMA POLÍTICO ESPAÑOL                                        | 13. Os antecedentes históricos. Principais institucións políticas actuais. O modelo autonómico.<br>14. A perspectiva dunha revisión do modelo constitucional de 1978.                                                                                                                     |
| PARTE V. DO ESTADO NACIONAL Ao SISTEMA POLÍTICO INTERNACIONAL               | 15. A crise do Estado: causas e manifestacións. A globalización.<br>16. Os procesos de integración rexional no mundo. A Unión Europea.<br>17. O actual modelo de gobernanza global.                                                                                                       |

### Planificación

|                                              | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|----------------------------------------------|---------------|--------------------|--------------|
| Resolución de problemas e/ou exercicios      | 15            | 30                 | 45           |
| Titoría en grupo                             | 5             | 5                  | 10           |
| Sesión maxistral                             | 30            | 60                 | 90           |
| Probas de resposta longa, de desenvolvemento | 2             | 3                  | 5            |

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

### Metodoloxía docente

|                                         | Descrición                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Resolución de problemas e/ou exercicios | Estas sesións servirán para que o alumno poida transitar da teoría á práctica, aplicando ao caso proposto (o sistema político dun país, o seu modelo económico, unha institución, feito ou proceso político de impacto económico) a doutrina e coñecemento teórico adquirido. Tamén servirá para profundar en cuestións consideradas relevantes, ben sexa respecto de contidos que figuran no programa ou ben de acontecementos sobrevividos de natureza politolóxica.<br>Como métodos complementarios de aprendizaxe utilizaranse alternativamente diferentes técnicas didácticas como o debate dirixido (ou intercambio de ideas sobre un tema susceptible de diversas interpretacións, previamente preparado), o foro (ou discusión de todo o grupo), o role-playing (onde cada alumno ou grupo ha de asumir un papel, pensando e actuando de acordo con el), estudo de casos, o Phillips , etc.<br>Fomentarase a participación activa dos alumnos en todas as sesións presenciais, e considerárase un mérito de face á cualificación final. |
| Titoría en grupo                        | Nas sesións de tutorías en grupo realizaranse diversas actividades (consultas relacionadas con temáticas de especial complexidade, avaliación e debate ao redor da metodoloxía utilizada ou ao desenvolvemento xeral da actividade docente, ...), e das que se informará previamente aos alumnos.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Sesión maxistral                        | Nas clases teóricas semanais (de dúas horas de duración) expóranse de maneira resumida os principais contidos dos distintos temas do programa. Para un adecuado seguimento destas clases é necesario que os alumnos preparen con antelación, e de maneira individual, os distintos temas, utilizando para iso a bibliografía recomendada.<br>En consonancia cos principios pedagóxicos xenerais da aprendizaxe e coa metodoloxía docente utilizada tradicionalmente por esta área de coñecemento, e tendo en conta os obxectivos apuntados, as clases teóricas terán sempre como referencia fundamental a doutrina e postulados vixentes, reflectindo ao mesmo tempo a achega persoal. A impartición da materia farase desde unha perspectiva científico-política, realista e normativa á vez.                                                                                                                                                                                                                                                  |

### Atención personalizada

| Metodoloxías     | Descrición                                                                                                                                                                           |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Titoría en grupo | Durante as mesmas, recompílanse datos sobre a participación do alumno, baseados nunha listaxe de condutas ou criterios operativos que faciliten a obtención de datos cuantificables. |

Resolución de problemas e/ou actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á exercicios actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.

| <b>Avaliación</b>                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                 |                                       |          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|---------------------------------------|----------|
|                                                                                                                                                                                                      | Descrición                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Cualificación                                   | Resultados de Formación e Aprendizaxe |          |
| Resolución de problemas e/ou exercicios                                                                                                                                                              | Actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Terase en conta na avaliación continua: E.C. 40 | C3<br>C4<br>C5<br>C6<br>C8            | D5<br>D7 |
| Titoría en grupo                                                                                                                                                                                     | Durante as mesmas, recompilaranse datos sobre a participación do alumno, baseados nunha listaxe de condutas ou criterios operativos que faciliten a obtención de datos cuantificables.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Terase en conta na avaliación continua: E.C. 40 | C8                                    | D5<br>D7 |
| Sesión maxistral                                                                                                                                                                                     | Asistencia as clases                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Terase en conta na avaliación continua: E.C. 40 | C3<br>C4<br>C5<br>C6                  |          |
| Probas de resposta longa, de desenvolvemento                                                                                                                                                         | A avaliación programarase conxuntamente con obxectivos e medios, e de acordo con eles. A súa execución constitúe a última fase do proceso de aprendizaxe e debe entenderse en sentido amplo, xa que o seu obxectivo é triplo: a) comprobar o cumprimento dos obxectivos; b) orientar e motivar ao alumno; c) cualificar. Neste sentido é conveniente distinguir entre avaliación formativa e sumativa. Conforme a iso, a nota final da materia calcularase sobre os resultados da avaliación continua (asistencia ás clases teóricas, prácticas e seminarios, presentación de traballos, controis periódicos), que supón o 40%, máis o resultado da cualificación obtida no exame escrito de final de curso, que supón o restante 60%.<br>O exame final consistirá nunha serie de preguntas, non máis de cinco, encamiñadas a verificar o grao de asimilación e aprendizaxe por parte dos alumnos dos principais contidos da materia, e abarcando varios niveis de complexidade e profundidade (coñecemento, comprensión, aplicación, valoración...). | 60                                              | C3<br>C4<br>C5<br>C6<br>C8            | D5<br>D7 |
| Os alumnos disporán dun prazo adecuado axustado á normativa vixente- para proceder á revisión ou a calquera outra aclaración relacionada cos exames efectuados así como coas cualificacións obtidas. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                 |                                       |          |

### **Outros comentarios sobre a Avaliación**

A avaliación programarase en consonancia cos obxectivos e medios, e de acordo con eles. A súa realización constitúe a última fase do proceso de aprendizaxe, e debe entenderse en sentido amplo, xa que o seu obxectivo é triplo: a) comprobar o cumprimento dos obxectivos; b) orientar e motivar ao alumno; c) cualificar.

Conforme a iso, a nota final da materia calcularase sobre os resultados da avaliación continua (asistencia a clases teóricas e prácticas, titorías, realización de traballos, controis periódicos...), que suporán o 40%, máis o resultado da cualificación obtida no exame escrito de final de curso, que suporá o 60%. Os alumnos disporán dun prazo adecuado axustado á normativa vixente- para proceder á revisión ou a calquera outra aclaración relacionada cos exames efectuados así como coas cualificacións obtidas.

Os alumnos que, por causas debidamente xustificadas e comunicadas con antelación, non poidan acollerse á modalidade de avaliación continua, serán avaliados soamente por medio dun exame final: a cualificación obterase na súa totalidade do exame final.

A cualificación obtida na avaliación continua manterase para todas as convocatorias do curso académico.

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade:

<http://fccee.uvigo.es/calendario-exames-201415.html>

### **Bibliografía. Fontes de información**

Danziger, James N. - Smith, Charles A., **Understanding the Political World**, Pearson International Edition, New York, 2014,  
López Mira, Alvaro Xosé, **Sistema político español e galego**, Andavira, Santiago de Compostela, 2015,  
Morata, Francesc, **La Unión Europea**, Ariel, Barcelona, 2004,

Sánchez Medero, Gema - Sánchez Medero, Rubén (Dir.), **Fundamentos de la Ciencia Política y de la Administración**, Tecnos, Madrid, 2015,

Sodaro, Michael J., **Política y ciencia política: una introducción**, 2ª ed., McGraw Hill, Madrid, 2010,

Vallés, Josep María - Martí, Salvador, **Ciencia Política: un manual**, Ariel, Barcelona, 2015,

---

## **Recomendacións**

---

### **Outros comentarios**

Para unha adecuada comprensión e asimilación dos contidos desta materia por parte do alumnado non se requiren uns prerequisites formais, ao non ser necesarios uns coñecementos previos especializados. É suficiente coa preparación previa de carácter xeral esixida para poder cursar estudos de Grao no ámbito universitario. A este respecto recoméndase ter cursado as materias afíns do Bacharelato. É aconsellable tamén que o alumnado se habitúe a unha lectura diaria da prensa, tanto nacional como internacional, o que facilitará a súa comprensión e familiarización coa realidade e terminoloxía politolóxica.